

13. Finansiering af øgede udgifter til sikrede pladser i 2010 (2010-103453)

Fortsættelse af sag fra Socialudvalgsrådet den 9. juni 2010 om sikrede pladser (2010-61402), hvor Socialforvaltningen lovede at vende tilbage med en beskrivelse af de samlede økonomiske konsekvenser ved en ændret finansieringsmodel for sikrede pladser og brug af kriminalforsorgens institutioner til unge under 18 år, samt forslag til håndtering af den økonomiske udfordring.

INDSTILLING OG Beslutning

Socialforvaltningen indstiller at Socialudvalget godkender

1. at en forventet merudgift på 22,1 mio. kr. i 2010 (2010-pl) som følge af ændret finansieringsmodel for sikrede pladser og kriminalforsorgens institutioner finansieres inden for Socialudvalgets ramme jf. økonomiafsnittet *eller*

Socialforvaltningen indstiller at Socialudvalget anbefaler Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen at godkende:

2. at den forventede merudgift på 22,1 mio. kr. (2010-pl) i 2010 finansieres af kommunens kasse jf. økonomiafsnittet *eller*
3. at den forventede merudgift på 22,1 mio. kr. i 2010 (2010-pl) finansieres ved optagelse af et internt lån som afdrages over 5 år, jf. økonomiafsnittet, med henblik på at den manglende finansiering kan indgå i budgetforhandlingerne for budget 2011.

Problemstilling

Der er med virkning fra 1. juli 2010 vedtaget en lovændring, der ændrer finansieringsformen for sikrede pladser og brugen af kriminalforsorgens institutioner til unge under 18 år.

Lovændringen medfører både,

1) at kommunernes samlede egenbetaling vokser (tidligere havde kommunerne ikke udgifter til de anbragte på kriminalforsorgens institutioner), og

2) at fordelingen af udgifter mellem kommunerne (den såkaldte objektive finansiering) ændres. Tidligere betalte kommunerne ud fra deres samlede andel af 15-17-årige uanset kommunens faktiske brug af de sikrede pladser. Københavns Kommunes andel af 15-17-årige udgør 5,58 pct., mens andelen af benyttede pladser i 2009 udgjorde ca. 24 pct. Fremover skal kommunerne betale en fast takst på 1,25 mio. kr. (2010 p/l) om året for faktisk brug af pladser på de sikrede afdelinger og kriminalforsorgens institutioner. For de sikrede pladser skal forskellen op til den reelle udgift (ca. 2,3 mio. kr. 2010 p/l) fordeles mellem kommunerne ud fra den hidtidige fordelingsnøgle, der udvides til også at omfatte kommunernes andel af 14-årige. For pladser på kriminalforsorgens institutioner skal der kun betales den faste takst på 1,25 mio. kr.

Begge ændringer indebærer merudgifter for Københavns Kommune. Konkret forventes samlet en merudgift for kommunen på 39,5 mio. kr. i 2011 og 40,4 mio. kr. fra 2012 og frem. Der forventes en udfordring på 22,1 mio. kr. i 2010, hvilket udgør lidt mere end halvårseffekten af beløbet i 2011. Det skyldes, at Københavns Kommune først får DUT-kompensation for de øgede købsudgifter fra 2011.

På grund af manglende skriftlige udmeldinger fra Socialministeriet er det fortsat uklart om betalingen for kriminalforsorgens pladser reelt træder i kraft pr. 1. juli 2010 eller 1. januar 2011. At der først gives DUT-kompensation til driften fra 2011 er med til at øge uklarheden, men Socialforvaltningen arbejder ihærdigt på at få det afklaret med Socialministeriet. Det forventede forbrug af pladser på kriminalforsorgens institutioner er baseret på kommunernes forbrug i 2009, hvor de benyttede 24,9 helårspladser, hvoraf Københavns Kommunes andel udgør ca. 24 pct. Med en fast takst på 1,25 mio. kr. betyder det en betaling på 7,5 mio. kr. om året med halvårsvirkning i 2010 svarende til 3,75 mio. kr. Usikkerheden vedrørende dato for betaling af pladser på kriminalforsorgens institutioner vedrører således 3,75 mio. kr. i 2010.

I denne indstilling er det således forudsat, at finansieringsformens ændres pr. 1. juli 2010 for både de sikrede pladser og kriminalforsorgens institutioner.

Udfordringen for 2010 håndteres i denne indstilling, mens udfordringen for 2011 og frem indgår i budgetforhandlingerne for 2011.

Løsning

Socialforvaltningen foreslår derfor, at den forventede merudgift i 2010 på 22,1 mio. kr. enten finansieres inden for egen ramme, eller at merudgiften finansieres af kommunens kasse i form af en tillægsbevilling til Socialudvalgets ramme eller ved optagelse af et internt lån.

Merudgiften vil normalt skulle DUT-kompenseres og derfor vil det være naturligt med en tillægsbevilling til Socialudvalgets ramme. Der er ikke umiddelbart nogen forklaring på, at regeringen og KL ikke har aftalt DUT-kompensation vedrørende 2010. Problemet er drøftet med Økonomiforvaltningen, der umiddelbart giver udtryk for, at merudgiften bør finansieres inden for Socialudvalgets ramme. Socialforvaltningen gør opmærksom på, at dette kan være urealistisk medmindre der iværksættes ret markante ophør af nuværende aktiviteter jf. nedenstående beskrivelse. Socialforvaltningen vurderer derfor, at det er op til politisk stillingtagen, om finansieringen skal ske inden for Socialudvalgets ramme eller via kommunekassen.

Socialforvaltningen vil undersøge og fremlægge en plan for, hvordan den forventede merudgift på 22,1 mio. kr. i 2010 kan håndteres inden for Socialudvalgets egen ramme. Socialforvaltningen vil se på mulige besparelser ved indsatser, der ikke er direkte lovbestemte på området for udsatte børn og unge. Det gælder nedlæggelse af skolesocialrådgiverne, initiativer under Exit-strategien som f.eks. væresteder til unge over 18 år, indskrænkning af tilbudene om åben anonym rådgivning og gadeplansindsatsen. Da Socialforvaltningen vurderer, at sådanne besparelser ikke vil være tilstrækkelige, vil der blive overvejet yderligere initiativer såsom ansættelsesstop og generelle serviceforringelser på foranstaltninger til udsatte børn og unge. Det vil således medføre en markant serviceforringelse på området for udsatte børn og unge, hvis Socialforvaltningen skal finde de 22,1 mio. kr. inden for Socialudvalgets egen ramme i 2010.

Socialforvaltningen foreslår derfor som alternativer, at de 22,1 mio. kr. finansieres af kommunens kasse i form af en tillægsbevilling til Socialudvalgets ramme eller ved at Socialudvalget bevilliges et internt lån, som afdrages over 5 år.

Baggrund

Baseret på Københavns Kommunes brug af pladser på de sikrede afdelinger og kriminalforsorgens institutioner i 2009 forventes det, at kommunen i 2011 skal købe i alt 40 helårspladser, hvoraf de 5

skyldes sænkelse af den kriminelle lavalder til 14 år, der ligeledes trådte i kraft 1. juli 2010.

Det er ikke muligt at opgøre statistik over, hvor mange af de 14-årige, der begår alvorlig kriminalitet og derefter kommer på en sikret afdeling, der allerede ville have været anbragt på en døgninstitution. Baseret på erfaringerne fra Sønderbro og Dommervagtsprojektet i Den Sociale Døgnvagt skønnes det at være 40 pct. svarende til 2 helårspladser, som modregnes i de forventede merudgifter.

De samlede forventede merudgifter til betaling for sikrede pladser og kriminalforsorgens institutioner er dermed 37,9 mio. kr. i 2011. Hertil skal lægges skønnet 1,6 mio. kr. i forventede årlige ekstraudgifter til sagsbehandlararbejde, herunder i forbindelse med fremstilling af flere unge i dommervagten. I vurderingen af udgiftsbehovet er modregnet udmeldt DUT-kompensation, der dog gives til kommunerne under ét, og derfor ikke dækker de reelle merudgifter for Københavns Kommune, der som nævnt ovenfor anvender pladser i et omfang, der væsentligt overstiger fordelingsnøglen for objektiv finansiering.

Den samlede merudgift i 2011 udgør dermed 39,5 mio. kr., mens behovet i 2010 udgør 22,1 mio. kr. jf. tabel 1.

Tabel 1: Forventede merudgifter til sikrede pladser

<i>(mio. kr.)</i>	2. halvår 2010	2011
1 - Egenbetaling sikrede pladser og kriminalforsorgens inst.	25,0	50,0
2 - Forventet andel til objektiv finansiering	3,86	7,72
3 - Øgede udgifter til sagsbehandling	0,8	1,6
4 - Nuværende budget til sikrede pladser	-6,38	-12,75
5 - Modgående besparelse for døgninst. til 14-årige	-1,2	-2,4
6 - Forventet DUT-kompensation kriminel lavalder	0	-2,82
7 - Forventet DUT-kompensation kriminalforsorgens inst./ skærpelse af reaktionsmuligheder over for kriminalitetstruede unge	0	-1,87
Merudgifter i alt	22,08	39,48

Økonomi

Hvis 1. at-punkt godkendes finansieres de 22,1 mio. kr. i 2010 inden for Socialudvalgets ramme på bevillingsområde Børnefamilier med særlige behov. Socialforvaltningen vil fremlægge en ny sag for Socialudvalget med konkrete besparelser for 22,1 mio. kr. i 2010 til finansiering af merforbruget

Hvis 2. at-punkt godkendes finansierer merudgiften på de 22 mio. kr., ved en tillægsbevilling fra Økonomiudvalget/Kassen, funktion 8.22.05.5 til Socialudvalgets ramme på bevillingsområde Børnefamilier med særlige behov. 21,3 mio. kr. placeres på funktion. 5.28.24.1 Sikrede døgninstitutioner for børn og unge, mens 0,8 mio. kr. placeres på funktion 6.45.51 Sekretariat og forvaltninger til brug for øgede udgifter til sagsbehandling.

Hvis 3. at-punkt godkendes vil merudgiften på 22 mio. kr. i 2010 blive finansieret ved optagelse af et internt lån som afdrages over 5 år ved en reduktion af Socialudvalgets ramme på 4,9 mio. kr. 21,3 mio. kr. placeres på funktion. 5.28.24.1 Sikrede døgninstitutioner for børn og unge, mens 0,8 mio. kr. placeres på funktion 6.45.51.1 Sekretariat og forvaltninger til brug for øgede udgifter til sagsbehandling. Lånet finansieres indenfor bevillingen Børnefamilier med særlige behov. Socialforvaltningen vil fremlægge en ny sag for Socialudvalget med konkrete årlige besparelser for

4,9 mio. kr. til finansiering af lånet.

Videre proces

Merudgiften i 2011 og frem til betaling af sikrede pladser og brug af kriminalforsorgens institutioner indgår i budgetforhandlingerne for 2011.

Anette Laigaard

/Sven Bjerre

bilag

